

รายละเอียดของรายวิชา

HUSO-Course Specification

มหาวิทยาลัยขอนแก่น (Khon Kaen University)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Faculty of Humanities and Social Sciences)

หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Arts) สาขาวิชา สังคมศาสตร์ (Social Sciences)

(หลักสูตร (Academic Program) ใหม่ (New) ปรับปรุง (Revised) พ.ศ. (B.E.) 2561)

1. รหัส ชื่อรายวิชา/ชุดวิชา และจำนวนหน่วยกิต (Course Code and Number(s) of Credits)

รหัสวิชา/ชุดวิชา (Course Code) : HS 433 902

ภาษาไทย (Thai name) : กระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้ในชุมชน

ภาษาอังกฤษ (English name) : Learning Process and Knowledge Management in Community

จำนวนหน่วยกิต (Number(s) of Credits) : 3 (2-1-6)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) : ไม่มี

2. ประเภทของรายวิชา/ชุดวิชา และหลักสูตร (Type of the Subject Course)

 รายวิชาบังคับ (Compulsory course) รายวิชาเลือก (Elective course) เลือกเสรี (Free elective course) รายวิชาวิทยานิพนธ์ (Thesis) รายวิชาดุษฎีนิพนธ์ (Dissertation)

ในหลักสูตร (in the Program of) ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์ (พัฒนาสังคม)

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบและอาจารย์ผู้สอน (Course Coordinator and Lecturer)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ (Course Coordinator) : ผศ.ดร.มานะ นาคำ

อาจารย์ผู้สอน : ผศ.ดร.มานะ นาคำ

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา/ชุดวิชา (Course learning outcomes-CLO)

4.1 ความรู้ (K-Knowledge)

K1 : เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการและการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการจัดการความรู้ขององค์กรและชุมชน

4.2 ทักษะ (S-Skills)

S1 : นักศึกษามีความรู้ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดการความรู้ในองค์กรและชุมชน

4.3 คุณลักษณะส่วนบุคคล (A-Attributes)

A1 : นักศึกษาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน

5. คำอธิบายรายวิชา / ชุดวิชา (Description of Subject Course/Module)

5.1 ภาษาไทย (Thai) : ความสำคัญ แนวคิด ปรัชญา กระบวนการการเรียนรู้ วิธีการ ยุทธศาสตร์ บรรยายภาค และเทคนิค กระบวนการในการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาสังคม แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ การจัดการความรู้

สำหรับสังคมฐานความรู้และองค์การยุคใหม่ของการจัดการความรู้ การจัดการความรู้และการบริหารองค์การ การถอดบทเรียน และชุมชนปฏิบัติ

5.2 ภาษาอังกฤษ (English) : Importance, concept, philosophy, learning process, methods, strategies, atmosphere and techniques of learning processes for social development, concepts of knowledge management, knowledge management for knowledge-base society and modern organization of knowledge management, knowledge management and organization administration, lesson learn and community of practice.

6. รูปแบบและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Delivery mode and Learning management Method)

6.1 รูปแบบ (Delivery mode)

☐ Classroom-based learning	☒ Online learning
☐ Blended learning	☒ Work integrated learning
☐ อื่นๆ โปรดระบุ	

6.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Learning management Method)

☐ Content and language integrated learning	☒ Research-based learning
☒ Problem-based learning	☐ Task-based learning
☒ Project-based learning	☒ Community based learning
☐ Flipped classroom	☐ Service-based learning
☒ Experiential learning	☒ Case discussion
☒ Seminar	☐ อื่นๆ โปรดระบุ (Other, please specify)

7. แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson plan)

สัปดาห์ที่ (Week)	หัวข้อการสอน (โปรดระบุหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย) (Teaching Topic--Please specify teaching topics and sub-topics)	จำนวน ชั่วโมง (Number of hours)	CLO (โปรดระบุ KSA ที่ สอดคล้องกับข้อ 4) (Please specify KSAs that comply with Item No. 4)	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/เอกสารและช่องทางการสอน (สอดคล้องกับข้อ 6 รูปแบบและวิธีการสอน กรณีออนไลน์โดยใช้ ระบบ KKU E-Learning เป็น platform หลักในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน) (Teaching and Learning Activities, Instructional Media/ Materials, and Teaching Channels That comply with Item No. 6 Teaching Approach and Method; for online learning, please use KKU E-Learning as a major learning management system)
1	แนะนำรายวิชา ข้อตกลงเบื้องต้น	3	K1	(1) พบนักศึกษาผ่านโปรแกรม Zoom เพื่อชี้แจงและแนะนำการเรียนและการส่งงานผ่านออนไลน์ผ่านระบบ KKU e-Learning และอธิบายประมวลรายวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้ พร้อมกับอภิปรายและตกลงรูปแบบการประเมินร่วมกัน (2) แจกแผนการสอน/แนะนำหนังสือประกอบการเรียน (3) มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าเอกสารประกอบการสอน สรุปความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ ในหัวข้อที่จะเรียนในสัปดาห์ต่อไป
2	- ความหมายและความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ - แนวคิด/ปรัชญาของการศึกษาและการเรียนรู้ - ยุทธศาสตร์ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ - เทคนิค วิธีการและกระบวนการในการเสริมสร้างการเรียนรู้	10	K1, S1, A1	(1) พบนักศึกษาผ่านโปรแกรม Zoom ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อที่มอบหมาย (2) อาจารย์ประมวลสรุปความรู้ความเข้าใจที่นักศึกษาค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนกัน (3) อาจารย์บรรยายเนื้อหาภาคทฤษฎี ด้วยโปรแกรม PowerPoint (4) นักศึกษาซักถามข้อสงสัย อาจารย์ตอบคำถาม นักศึกษาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน อาจารย์ประมวลสรุปเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน
3	- การจัดการความรู้คืออะไร	3	K1,S1, A1	(1) พบนักศึกษาผ่านโปรแกรม Zoom ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อที่มอบหมาย

สัปดาห์ที่ (Week)	หัวข้อการสอน (โปรดระบุหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย) (Teaching Topic--Please specify teaching topics and sub-topics)	จำนวน ชั่วโมง (Number of hours)	CLO (โปรดระบุ KSA ที่ สอดคล้องกับข้อ 4) (Please specify KSAs that comply with Item No. 4)	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/เอกสารและช่องทางการสอน (สอดคล้องกับข้อ 6 รูปแบบและวิธีการสอน กรณีออนไลน์โดยใช้ ระบบ KKU E-Learning เป็น platform หลักในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน) (Teaching and Learning Activities, Instructional Media/ Materials, and Teaching Channels That comply with Item No. 6 Teaching Approach and Method; for online learning, please use KKU E-Learning as a major learning management system)
	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งที่แตกต่างกันระหว่างความรู้ชัดแจ้งและ ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน - การจัดการความรู้ไม่รู้จักจบ - บุคคลสำคัญของการจัดการความรู้ 			<ul style="list-style-type: none"> (2) อาจารย์ประมวลสรุปความรู้ความเข้าใจที่นักศึกษาค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนกัน (3) อาจารย์บรรยายเนื้อหาภาคทฤษฎี ด้วยโปรแกรม PowerPoint (4) นักศึกษาซักถามข้อสงสัย อาจารย์ตอบคำถาม นักศึกษาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน อาจารย์ประมวลสรุปเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน (5) มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าในหัวข้อต่อไป
4	<ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินการจัดการความรู้ - เครื่องมือในการจัดการความรู้ - ฐานข้อมูลความรู้ - องค์กรแห่งการเรียนรู้ - ชุมชนแนวปฏิบัติ 	3	K1, S1, A1	<ul style="list-style-type: none"> (1) พบนักศึกษาผ่านโปรแกรม Zoom ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อที่ มอบหมาย (2) อาจารย์ประมวลสรุปความรู้ความเข้าใจที่นักศึกษาค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนกัน (3) อาจารย์บรรยายเนื้อหาภาคทฤษฎี ด้วยโปรแกรม PowerPoint (4) นักศึกษาซักถามข้อสงสัย อาจารย์ตอบคำถาม นักศึกษาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน อาจารย์ประมวลสรุปเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน (5) มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าในหัวข้อต่อไป
5-12	เรียนรู้ร่วมกับองค์กร/สถานประกอบการ		K1, S1, A1	<ul style="list-style-type: none"> (1) นักศึกษาแบ่งกลุ่ม ลงปฏิบัติการภาคสนาม ศึกษาเรียนรู้ร่วมกับองค์กรที่ปฏิบัติงาน (2) อาจารย์ติดตามนิเทศพบกับเจ้าหน้าที่องค์กรและนักศึกษาเพื่อติดตามการปฏิบัติงานและ การเรียนรู้ของนักศึกษา ให้คำแนะนำปรึกษาเพื่อให้การเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์

สัปดาห์ที่ (Week)	หัวข้อการสอน (โปรดระบุหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย) (Teaching Topic--Please specify teaching topics and sub-topics)	จำนวน ชั่วโมง (Number of hours)	CLO (โปรดระบุ KSA ที่ สอดคล้องกับข้อ 4) (Please specify KSAs that comply with Item No. 4)	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/เอกสารและช่องทางการสอน (สอดคล้องกับข้อ 6 รูปแบบและวิธีการสอน กรณีออนไลน์โดยใช้ ระบบ KKU E-Learning เป็น platform หลักในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน) (Teaching and Learning Activities, Instructional Media/ Materials, and Teaching Channels That comply with Item No. 6 Teaching Approach and Method; for online learning, please use KKU E-Learning as a major learning management system)
13-15	สรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนา/การจัดการความรู้ขององค์กร และชุมชน		K1, S1, A1	(1) นักศึกษาทำรายงานกลุ่มเพื่อสรุปการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานในองค์กร (2) จัดสัมมนาโดยโปรแกรม Zoom เพื่อสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์การเรียนรู้ร่วมกัน โดยนักศึกษา นำเสนอรายงานกลุ่ม คณาจารย์สังเคราะห์ความรู้ สรุปบทเรียนและแลกเปลี่ยนปัญหาการลง ปฏิบัติการภาคสนาม
Total				

8. แผนการประเมินผลการเรียนรู้ (Course assessment)

วิธีการประเมิน (โปรดระบุวิธีการประเมิน เช่น แบบฝึกหัด รายงาน ทดสอบย่อย โครงงาน เป็นต้น) ((Assessment Method—Please specify assessment methods e.g., assignment, report, quiz, project, etc.)	CLO	สัดส่วนคะแนน (Score breakdown)	หมายเหตุ (Note)
การสอบกลางภาค	K1, S1, A1	30	
การนำเสนอรายงานการเรียนรู้จากองค์กร	K1, S1, A1	40	
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการภาคสนาม	K1, S1, A1	20	
การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	K1, S1, A1	10	

9. ตำราและเอกสารประกอบการสอน (Textbook and instructional materials)

- วิจิตร อวาทกุล. 2540. การฝึกอบรม The Management of Training . กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตราชาติบัญญัติชัย. มปป. กระบวนการเรียนรู้ : แนวคิด ความหมาย และบทเรียนในสังคมไทย. โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กรุงเทพฯ.
- เนาวรัตน์ พลายน้อย และ ชีรเดช ฉายอรุณ. 2551. การพัฒนาการเรียนรู้ผ่านกระบวนการประเมินแบบเสริมพลัง (Empowerment Evaluation). สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) .กรุงเทพฯ
- ศุภวัลย์ พลายน้อย.2553. นานาวิธีการถอดบทเรียนและการสังเคราะห์ความรู้. ฝ่ายติดตามประเมินผลภายในและสังเคราะห์องค์ความรู้โครงการวิจัยและพัฒนาชีวิตสาธารณะท้องถิ่นน่าอยู่ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา (LDI). กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด. 2547
- กนกภรณ์ ชูเชิด และสกรรจ์ พรหมศิริ. การถอดบทเรียน “วิธีวิทยาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้สำหรับนักปฏิบัติการภาคประชาสังคม”. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา (LDI). กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด. 2548
- ปาริชาติ วลัยเสถียร. กระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้ของชุมชน (รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์). สำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2549
- มานะ นาคำและคณะ. กระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้ของชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ. สำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพสุขภาพ (สสส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). 2549
- ปาริชาติ วลัยเสถียรและคณะ “กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย 2543
- มานะ นาคำและคณะ. รายงานวิจัยถอดบทเรียนศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2554
- นิพนธ์ เทียนนิหาร , นิธิ เอียวศรีวงศ์และไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม. 2547.ความรู้ท้องถิ่น การจัดการความรู้สู่การจัดการทางสังคม. มปป.
- ประพันธ์ ผาสุกยี่ต. 2547.การจัดการความรู้ฉบับมือใหม่หัดขับ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไยใหม่
- 2549.การจัดการความรู้ฉบับขับเคลื่อน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไยใหม่
- ประเวศ วะสี. 2550. การจัดการความรู้ กระบวนการปลดปล่อยมนุษย์สู่ศักยภาพ เสรีภาพและความสุข. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กรีน-ปัญญาญาณ.
- พระมหาสุทนต์ อภาโร (อบอูน). 2547. เครือข่าย :ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- วิจารณ์ พานิช .พิมพ์ครั้งที่4. 2551.การจัดการความรู้ฉบับนักปฏิบัติ.กรุงเทพฯ.สุขภาพใจ
- 2550.ผู้บริหารองค์กรอัจฉริยะ ฉบับนักปฏิบัติ.สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม กรุงเทพฯ
- เอกวิทย์ ณ ถลาง และคณะ. 2546. ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการความรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- Peter F. Drucker (แปลโดย ญัฐยา สันตระการผล). 2554. การจัดการความรู้. กรุงเทพฯ : ส.เอเชียเพรส.
- Etienne Wenger และคณะเขียน (แปลโดย พูลลาภ อุทัยเลิศอรุณ) 2547. ชุมชนแนวปฏิบัติ การจัดการความรู้สายพันธุ์ใหม่.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วีเลิร์น.

10. การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา (Course evaluation and Plan for Teaching Improvement)

10.1	<p>การประเมินประสิทธิผลรายวิชาและการทวนสอบ (Evaluation of course effectiveness and validation)</p> <p>☒ ประเมินโดยนักศึกษาผ่านระบบประเมินออนไลน์ของมหาวิทยาลัย (The course is evaluated online by students via the university's course evaluation system)</p> <p>☒ ประเมินโดยการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร (The course learning outcomes are validated by the program committee.)</p> <p>☒ ประเมินโดยสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนในช่วงของการเรียนแต่ละรายวิชา (Effectiveness of teaching and learning is evaluated periodically throughout the semester.)</p> <p>☐ ประเมินโดยการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อประเมินภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน (Classroom research is conducted to evaluate the overall picture of instructional management and learning and teaching.)</p> <p>☐ อื่น ๆ โปรดระบุ (Other, please specify) :</p>
10.2	<p>การปรับปรุงการเรียนการสอนและประสิทธิผลของรายวิชา (Improving course instruction and effectiveness)</p> <p>☒ นำผลการประเมินโดยนักศึกษา มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (Improve and develop course instruction and assessment according to students' feedback.)</p> <p>☒ นำผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนการสอนเพื่อมาปรับปรุงการเรียนการสอนในรายวิชา (Improve and develop course instruction and assessment according to the course validation result.)</p> <p>☐ นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (Improve and develop course instruction and assessment according to the result from classroom research.)</p> <p>☐ อื่น ๆ โปรดระบุ (Other, please specify) :</p>